

Հովելի գիրքը և Լաոդիկեայի յոթերորդորյա աղվենտիստական եկեղեցին - թիվ հինգ

Մինչև ե՞րբ. Հինգերորդ կնիքը

Jeff Pippenger

2025-12-07

Երբ «տվյալ ժամանակի համար լույսը տրվում է», այն կամ «ընդունվում» է, կամ «մերժվում»: Այն բաժանումը, որ կատարվում է, երբ լույսը ներկայացվում է, հավիտենական ավետարանի գործն է, որը ներառում է ոչ միայն Աստծո ժողովրդի կնքումը, այլև ցորենի և որումների բաժանումը: Վերջնական փորձության և բաժանման գործընթացը սկսվեց 9/11-ին, երբ մարգարեական հարցը հարցնում է՝ «մինչև ե՞րբ», և մարգարեական պատասխանը՝ «մինչև Կիրակնօրյա օրենքը»: «Մինչև ե՞րբ» խորհրդանշի վերջին հիշատակությունը գտնվում է Հայտնության գրքի հինգերորդ կնիքում:

Եվ երբ նա բացեց հինգերորդ կնիքը, ես սեղանի տակ տեսա նրանց հոգիները, որոնք սպանվել էին Աստծո խոսքի և այն վկայության համար, որ ունեին. Եվ նրանք բարձր ձայնով աղաղակում էին՝ ասելով. Մինչև ե՞րբ, ո՞վ Տեր, սուրբ և ճշմարիտ, չես դատում և մեր արյան վրեժը չես լուծում երկրի վրա բնակվողներից:

Եվ նրանցից յուրաքանչյուրին տրվեցին սպիտակ հանդերձներ, և նրանց ասվեց, որ դեռ մի փոքր ժամանակ հանգստանան, մինչև որ լրացվի թե՛ նրանց ծառայակիցների, թե՛ նրանց եղբայրների թիվը, որոնք պիտի սպանվեին, ինչպես և իրենք: Հայտնություն 6:9-11.

Ներշնչանքը «մինչև ե՞րբ» հարցի պատասխանը, որ տրվում է «մոթթվածների հոգիների» կողմից, տեղադրում է ապագայում, երբ կազմավորվի պապական նահատակների երկրորդ խումբը: Դա սկսվում է կիրակնօրյա օրենքից, և այս պատճառով Քույր Ուայթը Հայտնություն տասնութերորդ գլուխը նույնացնում է որպես նահատակների երկրորդ խմբի կատարման երևույթը: Առաջին հինգ համարներում կան երկու «ձայն». առաջին ձայնը նշանավորում է 9/11-ը, իսկ երկրորդ ձայնը կանչում է տղամարդկանց և կանանց Բաբելոնից դուրս գալու՝ կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ: Քույր Ուայթը հինգերորդ կնիքի «մինչև ե՞րբ» խորհրդանշը նույնացնում է Հայտնություն տասնութի առաջին հինգ համարների հետ՝ ուրվագծելու համար 9/11-ից մինչև կիրակնօրյա օրենքը: Կենտրոնացումը Աստծո ժողովրդի բաժանման և կնքման վրա չէ, այլ պապության դատաստանի՝ անցյալի պատմության նահատակներին և այն նահատակներին սպանելու համար, որոնք կիրակնօրյա օրենքի ճգնաժամի ընթացքում կազմում են պապական նահատակների երկրորդ խումբը:

«Երբ հինգերորդ կնիքը բացվեց, Հովհաննես Հայտնիչը տեսիլքում զոհասեղանի ներքո տեսավ այն խմբին, որոնք սպանվել էին Աստծո Խոսքի և Հիսուս Քրիստոսի վկայության համար: Մրանից հետո վրա հասան այն տեսարանները, որ

նկարագրված են Հայտնության տասնութերորդ գլխում, երբ հավատարիմներն ու ճշմարիտները կանչվում են Բաբելոնից դուրս: [Հայտնություն 18:1–5, մեջբերված:]» Manuscript Releases, հատոր 20, 14:

Այն մյուս հատվածում, որտեղ նա նույնացնում է հինգերորդ կնիքի նահատակներին և նահատակների ապագա ու երկրորդ խումբը, որը ձևավորվում է կիրակնօրյա օրենքի ճգնաժամի ընթացքում, նա ասում է, որ այդ տեսարանները «ապագայում եղող ժամանակահատվածում պիտի լինեն»: Հայտնություն տասնութի երկու ձայները ներկայացնում են «ապագայում եղող ժամանակահատվածը»: Առաջին ձայնը՝ սկզբում, 9/11-ին, և երկրորդ ձայնը՝ կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ:

«Եվ երբ բացեց հինգերորդ կնիքը, ես գոհասեղանի տակ տեսա նրանց հոգիները, որ սպանվել էին Աստծու խոսքի և այն վկայության համար, որ պահում էին. և նրանք բարձր ձայնով աղաղակեցին՝ ասելով. Մինչև ե՞րբ, ո՞վ Տեր, սուրբ և ճշմարիտ, չես դատում և չես վրեժխնդիր լինում մեր արյան համար երկրի վրա բնակվողներից: Եվ նրանցից յուրաքանչյուրին տրվեցին սպիտակ հանդերձներ [Նրանք հռչակվեցին մաքուր և սուրբ]. և նրանց ասվեց, որ դեռ մի փոքր ժամանակ հանգստանան, մինչև որ լրացվի նաև նրանց ծառայակիցների և իրենց եղբայրների թիվը, որոնք պետք է սպանվեն, ինչպես իրենք» [Հայտնություն 6:9–11]: Այստեղ Հովհաննեսին ներկայացված էին տեսարաններ, որոնք ոչ թե իրականում եղած էին, այլ այն, ինչ պետք է լինեք ապագայի որոշ ժամանակահատվածում:

«Հայտնություն 8:1–4-ից մեջբերում»: Ձեռագրերի հրապարակումներ, հատոր 20, 197:

Քույր Ուայթը երկրորդ խմբի նահատակների կազմավորման կատարման իրողությունը կապում է ապագայի հետ, իսկ մյուս հատվածում նա մեջբերում է Հայտնություն 18.1–5-ը, որը առաջին երեք համարներում առանձնացնում է մի ձայն, իսկ չորրորդ և հինգերորդ համարներում՝ մեկ այլ ձայն: Առաջին ձայնը նշանավորում է 9/11-ը, երբ Նյու Յորքի մեծ շենքերը կործանվեցին, իսկ երկրորդ ձայնը Կիրակնօրյա օրենքն է, երբ Աստծո մյուս հոտը կանչվում է դուրս գալ Բաբելոնից: Երկրորդ հատվածում նա հղում է անում Հայտնության ութերորդ գլխին և առաջին չորս համարներին, որոնք նշում են յոթերորդ կնիքի բացվելը, երբ գոհասեղանից վերցված ածուխները նետվում են երկրի վրա, ինչը համապատասխանում է Հոգեգալստյանը, երբ կրակն իջավ երկնքից և լուսավորեց աշակերտներին, ինչպես որ Եղիայի տասներկու քարերը լուսավորվեցին, և ինչպես ներկայացված էր աշակերտների վրա իջած կրակե լեզուներով:

Մինչև ե՞րբ: Զաքարիա և Հովհաննես

«Մինչև ե՞րբ»-ը մարգարեական խորհրդանիշ է ժամանակահատվածի՝ 9/11-ից մինչև Կիրակնօրյա օրենքը, որը նախապատկերվել է Կարմեղոս լեռան պատմության մեջ, 1840-ից մինչև 1844 թվականների միլլերիտների պատմության մեջ, Մովսեսի պատմության մեջ՝ ութերորդից տասներորդ պատուհասը, հինգերորդ կնիքի նահատակների վկայության մեջ, և Զաքարիայում տրվում է այս հարցը՝ «մինչև ե՞րբ» պիտի լինի, մինչև որ Աստված ողորմի Երուսաղեմին, որ յոթանասուն տարի գտնվել էր Բաբելոնում:

Այն ժամանակ Տիրոջ հրեշտակը պատասխանեց և ասաց. «Ո՛վ Ձորքերի Տեր, մինչև ե՞րբ ողորմություն չես անի Երուսաղեմին և Հուդայի քաղաքներին, որոնց վրա բարկացած ես եղել այս յոթանասուն տարիների ընթացքում»:

Եվ Տերը ինձ հետ խոսող հրեշտակին պատասխանեց բարի խոսքերով և մխիթարական խոսքերով:

Ապա ինձ հետ խոսող հրեշտակը ինձ ասաց. «Աղաղակիր ու ասա՛. այսպես է ասում Ձորաց Տերը. Ես մեծ նախանձախնդությամբ նախանձում եմ Երուսաղեմի և Սիոնի համար: Եվ ես սաստիկ բարկացած եմ այն հեթանոսների վրա, որ անհոգ են. որովհետև ես միայն փոքր-ինչ էի բարկացել, իսկ նրանք նպաստեցին նեղության ավելացմանը: Ուստի այսպես է ասում Տերը. Ես վերադարձել եմ Երուսաղեմ ողորմություններով. իմ տունը պիտի շինվի նրա մեջ, ասում է Ձորաց Տերը, և չափալարը պիտի ձգվի Երուսաղեմի վրա: Դարձյալ աղաղակիր ու ասա՛. այսպես է ասում Ձորաց Տերը. Իմ քաղաքները դեռևս բարգավաճությամբ պիտի տարածվեն, և Տերը դարձյալ պիտի մխիթարի Սիոնին և դարձյալ պիտի ընտրի Երուսաղեմը»:

Չաքարիա 1:12-17.

Քույր Ուայթը Չաքարիայի «յոթանասուն տարիները» («threescore and ten years»)՝ որոնց ընթացքում բառացի հին Իսրայելը գերության մեջ էր բառացի Բաբելոնին, ուղղակիորեն նույնացնում է 538-ից մինչև 1798 ընկած հազար երկու հարյուր վաթսուն տարիների հետ, որոնց ընթացքում հոգևոր Իսրայելը (քրիստոնյաները) գերության մեջ էր հոգևոր Բաբելոնին (Հռոմեական կաթոլիկությանը):

«Աստծո եկեղեցին երկրի վրա այս անողորմ հալածանքների երկար ժամանակաշրջանի ընթացքում նույնքան իսկապես գերության մեջ էր, որքան Իսրայելի որդիները Բաբելոնում գերության մեջ էին աքսորի ժամանակաշրջանում»: Մարգարեներ և Թագավորներ, 714:

1798 թվականին, հազար երկու հարյուր վաթսուն տարիների ավարտին, Հայտնություն տասնչորսում հրեշտակներով ներկայացված երեք պատգամներից առաջինը հասավ: Երկրորդը հասավ 1844 թվականի ապրիլի 19-ին, իսկ երրորդը՝ 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ին: «Մինչե՞ վ» հարցով խորհրդանշված պատմությունը տարածվում է 9/11-ից մինչև կիրակնօրյա օրենքը, և այդ ժամանակահատվածը նախատիպավորվեց ադվենտիզմի սկզբնավորման մեջ՝ միլլերիտական շարժման 1840 թվականի օգոստոսի 11-ից մինչև 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ը: Այդ ժամանակահատվածը խորհրդանշական կերպով պատկերում է Հովհաննես Հայտնողը տասներորդ գլխում, երբ Հովհաննեսը ուտում է փոքրիկ գիրքը, որ նրա բերանում քաղցր էր, բայց նրա ստամոքսում դառնացավ:

Եվ այն ձայնը, որ լսեցի երկնքից, դարձյալ խոսեց ինձ հետ ու ասաց. «Գնա՛ և վերցրո՛ւ այն փոքրիկ գիրքը, որ բացված է այն հրեշտակի ձեռքում, որը կանգնած է ծովի վրա և երկրի վրա»: Եվ ես գնացի դեպի հրեշտակը ու ասացի նրան. «Տո՛ւր ինձ այդ փոքրիկ գիրքը»: Եվ նա ասաց ինձ. «Վերցրո՛ւ այն և կե՛ր այն. և այն քո որովայնը դառն պիտի դարձնի, բայց քո բերանում քաղցր պիտի լինի մեղրի պես»: Եվ ես վերցրի փոքրիկ գիրքը հրեշտակի ձեռքից և կերա այն. և այն իմ բերանում քաղցր էր

մեղրի պէս, և հենց որ կերա այն, իմ որովայնը դառնացավ:

Եվ ինձ ասաց. «Քեզ պետք է դարձյալ մարգարեանաւ շատ ժողովուրդների, ազգերի, լեզուների և թագավորների առաջ»: Հայտնություն 10:8–11:

Պատմությունը, որ Հովհաննէսը ներկայացնում է, խորհրդանշվում է կերած գրքով, որովհետև ուտելը ներկայացնում էր միլլերականների՝ այդ պատգամը հասկանալուն գալը և այդ պատգամը հռչակելու նրանց փորձառությունը: Այսպիսով, երբ այդ պատմությունը ներկայացվելուց անմիջապէս հետո Հովհաննէսին ասվում է, որ նա պետք է դարձյալ մարգարեանաւ, ապա մատնանշվող մարգարեանաւը 1840-ից մինչև 1844 թվականների պատմությունն է: Հովհաննէսին ասվում է, որ միլլերական պատմությունը՝ 1840-ից մինչև 1844 թվականները, կրկնվում է ադվենտիզմի վախճանային պատմության մեջ: Հենց որ Հովհաննէսին ասվում է, թե նա պետք է դարձյալ մարգարեանաւ, նրան ասվում է նաև չափել տաճարը:

Եվ ինձ տրվեց գավազանի նման մի եղեգ, և հրեշտակը կանգնեց ու ասաց. «Վե՛ր կաց և չափի՛ր Աստծու տաճարը, և զոհասեղանը, և նրանց, որ այնտեղ երկրպագում են: Բայց տաճարից դուրս եղող գավիթը դո՛ւրս թող և մի՛ չափիր այն, որովհետև այն տրված է հեթանոսներին. և նրանք քառասուններկու ամիս ոտնակոխ պիտի անեն սուրբ քաղաքը»: Հայտնություն 11:1, 2.

1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ից հետո ադվենտիզմին տրված գործը Հովհաննէսի կողմից ներկայացված էր որպէս տաճարի չափում կամ շինում՝ համաձայն Չաքարիայում շարադրված խոստման, թե «մի չափագիծ պիտի ձգվի» կրկին Երուսաղեմի վրա, որովհետև Տերը «դեռ պիտի ընտրի Երուսաղեմը»: Ադվենտիզմի սկզբում Միլլերիական ադվենտիզմի փիլադելֆիական շարժմամբ ներկայացված պատմությունը կրկնվում է ադվենտիզմի վերջում՝ հարյուր քառասունչորս հազարի փիլադելֆիական շարժմամբ: 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ի մեծ հիասթափության ժամանակ սկսվեց մի ժամանակահատված, որը ներկայացված է որպէս «յոթերորդ հրեշտակի ձայնի օրերը»:

Բայց յոթերորդ հրեշտակի ձայնի օրերին, երբ նա պիտի սկսի փող հնչեցնել, Աստծու խորհուրդը պիտի կատարվի, ինչպէս որ Նա ավետել է Իր ծառաներին՝ մարգարեներին: Հայտնություն 10:7.

Լուրը Միլլերականների համար քաղցր էր, երբ երկրորդ վայի իսլամական ժամանակային մարգարեությունը կատարվեց ճիշտ այնպէս, ինչպէս Միլլերականները նախապէս կանխագուշակել էին 1840 թվականի օգոստոսի 11-ից առաջ: Լուրը դառնացավ որովայնի մեջ 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ի մեծ հիասթափության ժամանակ: Հենց որ Հովհաննէսը ավարտում է 1840-ից 1844 թվականների պատմության պատկերմանը, նրան տեղեկացվում է, որ պետք է հենց նույն բանը (մարգարեանաւ) կրկին: Այնուհետև նրան ասվում է չափել Երուսաղեմը, և երբ նա այդպէս է անում, նա համակերպվում է Չաքարիայի այն մարգարեությանը, ըստ որի Տերը ընտրում է Երուսաղեմը: 1844 թվականի հոկտեմբերի 22-ից հետո մարգարեական պատմությունը ներկայացվում է որպէս «յոթերորդ հրեշտակի ձայնի օրերը»: Յոթերորդ հրեշտակի

(երրորդ վայի) լուրի (ձայնի) «օրերը» ներկայացնում են ժամանակի մի շրջան, երբ Քրիստոսի աստվածությունը մշտապես պետք է միավորվեր այն մարդկության հետ, որ պիտի լիներ հարյուր քառասունչորս հազարը: Այդ գործը հետաձգվեց 1863 թվականի ապստամբությամբ, և 9/11-ին յոթերորդ հրեշտակի հնչեցումը (երրորդ վայը) մեկ անգամ ևս սկսեց հնչել:

Սրբազան պատմության մեջ Տերը ընտրեց Երուսաղեմը, որպեսզի այնտեղ դնի Իր անունը, իսկ Նրա «անունը» Նրա բնավորությունն է: Զաքարիան հիշատակում է Երուսաղեմն ու Սիոնը, երբ ասում է. «Ես մեծ խանդով խանդում եմ Երուսաղեմի և Սիոնի համար», և ապա՝ «Տերը դեռ պիտի մխիթարի Սիոնին և դեռ պիտի ընտրի Երուսաղեմը»: Սիոնը մխիթարվում է, երբ ընդունում է Սուրբ Հոգուն, որ «Մխիթարիչն» է: Սուրբ Հոգու մխիթարությունը սկսվեց 9/11-ին՝ համաձայն այն բանի, որ Քրիստոս Իր հարությունից հետո, Հոր հետ հանդիպումից իջնելուց հետո, շնչեց աշակերտների վրա: Սուրբ Հոգու հայտնությունը մեծապես ավելացավ Պենտեկոստեին: Այդ շրջանը սկսվեց առաջին պտղի ընծայի հարությամբ, և ավարտվեց Պենտեկոստեի առաջին պտղի ընծայով, երբ այն ժամանակ ամբողջ աշխարհը լսեց այդ պատգամը:

Մխիթարեցե՛ք, մխիթարեցե՛ք Իմ ժողովրդին, ասում է ձեր Աստուածը: Խօսեցե՛ք Երուսաղեմի սրտին ու աղաղակեցե՛ք նրան, որ նրա պատերազմությունը լրացել է, որ նրա անօրինությունը ներվել է, քանզի նա Տիրոջ ձեռքից կրկնապես ստացել է իր բոլոր մեղքերի համար: Եսայիա 41:1, 2.

Հարյուր քառասունչորս հազարը կնքվում են, երբ «նրանց անօրենությունը քավված է»: Սա տեղի է ունենում Կիրակնօրյա օրենքից անմիջապես առաջ, երբ նրանք բարձրացվում են որպես Հոգեգալստյան առաջին պտղի ընծա՝ ընդունելով Սուրբ Հոգու հեղումը առանց չափի, ինչպես Հոգեգալստի ժամանակ աշակերտներն էին նախատիպել: Անձրևի ցողումը, որ սկսվեց 9/11-ին, Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ դառնում է լիակատար հեղում: Այս պատմության մեջ՝ 9/11-ի առաջին պտղի ընծայից մինչև Կիրակնօրյա օրենքի առաջին պտղի ընծան, երբ հարյուր քառասունչորս հազարը կնքվում և պատրաստվում են որպես ընծա՝ բարձրացվելու համար որպես դրոշ Կիրակնօրյա օրենքից մինչև փորձաշրջանի ավարտը: Այդ պատմությունը ներկայացված է Հայտնություն տասնութի առաջին երեք համարներով, որոնք հոչակում են Բաբելոնի անկումը, որը աստվածաշնչյան խորհրդանիշն է, ներկայացնող «կրկնապատկումը»:

Եվ այս բաներից հետո տեսա մի այլ հրեշտակ, որ երկնքից իջնում էր՝ մեծ իշխանություն ունենալով, և երկիրը լուսավորվեց նրա փառքով: Եվ նա գորավոր ձայնով աղաղակեց՝ ասելով. «Ընկավ, ընկավ մեծ Բաբելոնը, և դարձավ դների բնակարան, և ամեն պիղծ հոգու ապաստարան, և ամեն անմաքուր ու ատելի թոչնի վանդակ: Որովհետև բոլոր ազգերը խմեցին նրա պոռնկության բարկության գինուց, և երկրի թագավորները նրա հետ պոռնկություն գործեցին, և երկրի վաճառականները հարստացան նրա շքեղությունների առատությունից»: Հայտնություն 18:1-3.

Ամբողջ Սուրբ Գրքի ընթացքում արտահայտությունների կամ բառերի կրկնությունը ներկայացնում է վերջին օրերում Բաբելոնի անկման կատարյալ իրականացումը: Դա Ալֆայի և Օմեգայի կնիքն է, որ միշտ որևէ բանի վախճանը պատկերում է նրա սկզբով: Բաբելոնի երկու անկումները ներկայացված են Նեբրովթոսի և Բաղասարի միջոցով: Նեբրովթոսը Բաբելոնի սկիզբն էր, երբ այն պարզապես Բաբել էր: Նեբրովթոսի անկումը ներկայացնում էր Բաղասարի անկումը, և երկրորդ հրեշտակի ու Հայտնության տասնութերորդ գլխի հրեշտակի պատգամն այն է, որ Նեբրովթոսի անկումը Բաբելոնի սկզբում ներկայացնում էր Բաղասարի անկումը վերջում, որովհետև Ալֆան և Օմեգան միշտ որևէ բանի վախճանը պատկերում է նրա սկզբով:

Նեբրովթի աշտարակը կործանվեց՝ որպես նրա անկման խորհրդանիշ, և նա նախատիպավորեց 9/11-ի Երկվորյակ աշտարակների անկումը: Բաղտասարի անկումը «պատի վրա գրվածքն» էր, որը նշանավորեց Բաբելոնի յոթանասունամյա իշխանության ավարտը՝ որպես Աստվածաշնչյան մարգարեության առաջին թագավորություն, և այսպիսով նախատիպավորեց Միացյալ Նահանգների անկումը Եսայիա քսաներեքերորդ գլխի խորհրդանշական «յոթանասուն տարիների» ավարտին, «մեկ թագավորի օրերի համեմատ», որոնք ներկայացնում են Միացյալ Նահանգների պատմությունը 1798 թվականից մինչև կիրակնօրյա օրերնքը: Բաղտասարի «պատի վրա գրվածքը» ներկայացնում է այն պահը, երբ եկեղեցու և պետության բաժանման պատը քանդվում է կիրակնօրյա օրերնքի ժամանակ, ինչը հենց այն կետն է, որտեղ ավարտվում է Աստվածաշնչյան մարգարեության վեցերորդ թագավորությունը, ինչպես որ հենց այդ գիշեր Բաղտասարը սպանվեց: Պատի վրա եղած ձեռագիրը այն գրված օրերնքն է, որը Սահմանադրության մեջ տապալում է եկեղեցու և պետության բաժանման պատը:

«Պատմությունը», որ ներկայացված է 9/11-ից մինչև Կիրակնօրյա օրերնքը և դրանից հետո՝ մինչև մարդկային փորձաշրջանի փակվելը և յոթ վերջին պատուհասները, այն պատմական ժամանակաշրջանն է, որ Աստծու խոսքի մեջ խորհրդանշված է արտահայտությունների կամ բառերի կրկնապատկմամբ: Այդ ժամանակաշրջանում Սուրբ Հոգին թափվում է՝ սկսվելով 9/11-ից մինչև Կիրակնօրյա օրերնքը ցողմամբ, իսկ դրանից հետո՝ լիակատար հեղումով: Սուրբ Հոգին Քրիստոսի կողմից ներկայացված է որպես «Մխիթարիչը», որը, երբ գար, Աստծու ժողովրդին ցույց պիտի տար բոլոր բաները:

Բայց Մխիթարիչը՝ Սուրբ Հոգին, որին Հայրը կուղարկի իմ անունով, նա ձեզ ամեն բան կսովորեցնի և ձեր հիշողությանը կբերի այն ամենը, ինչ ես ձեզ ասել եմ: Հովհաննես 14:26:

Սուրբ Հոգին «ոսկե յուղի» միջոցով է հաղորդվում հարյուր քառասունչորս հազարին, որը նաև «անձրևն» է և նաև «Մխիթարիչը»: Երբ ներկայացվում է որպես «Մխիթարիչ», Սուրբ Հոգին մատնանշում է Սուրբ Հոգու հատուկ մի դրսևորում:

Աստծու ժողովուրդը միշտ ունեցել է Սուրբ Հոգին, երբ նրանք կատարել են ավետարանի պահանջները, սակայն ճշմարիտ սրբազան վերածննդի ժամանակներում՝ «ինչպես նախորդ տարիներին», երբ Սուրբ Հոգու առանձնահատուկ հայտնությունը

տրվում է մի հավաքական մարմնի, Սուրբ Հոգին ներկայացվում է որպես Մխիթարիչ: Ավելի կարևորն այն է, որ հավաքական մարմնի հիշողությունները գործադրվում են Մխիթարիչի կողմից, երբ Նա «ամեն բան» բերում է նրանց «հիշեցմանը»: Մա հաստատում է, որ այն մարդիկ, ովքեր մասնակցում են այդ հայտնությանը, ունեն ճշմարիտ փորձառություն, որովհետև Սուրբ Հոգին մասնակցում է նրանց մտքի գործունեությանը, քանզի Նա ազդում է մտածողության ընթացքի վրա, երբ «ամեն բան» բերում է «ձեր հիշեցմանը»:

Մարդկային հիշողությունը, դատողության, բանականության, խելքի և խղճի նման մյուս բաղադրիչների հետ միասին, կազմում է մարդու բարձրագույն բնույթը, որը Պողոս առաքյալը կոչում է «միտք»: Այդ բարձրագույն բնույթը կա՛մ մարմնավոր միտքն է, կա՛մ Քրիստոսի միտքը:

Որովհետև մարմնական միտքը թշնամություն է Աստծու դեմ, քանի որ Աստծու օրենքին չի հնազանդվում և իսկապես էլ չի կարող: Հռոմեացիներ 8:7:

Որովհետև ո՞վ է ճանաչել Տիրոջ միտքը, որ նրան խրատի: Բայց մենք Քրիստոսի միտքն ունենք: Ա Կորնթացիս 2:16:

Ստորին բնությունը, կամ մարմինը, կազմված է նյարդային, հուզական և հորմոնային համակարգերից, որոնք կապված են զգայարանների հետ, և որոնք հոգու «մուտքերն» են: Բարձր բնությունը նախատեսված է ստորինի վրա իշխելու համար, և այսպես այն ներկայացվում է որպես բերդ, իսկ բերդը մշտապես գտնվում է զգայարանների (ստորին բնության) հարձակումների ներքո, և հարձակումները գործվում են բերդի դեմ այն մուտքերի միջոցով, որոնք տանում են դեպի բերդ: Բարձր բնության բերդի ներսում կա հրամանատարական կենտրոն, կամ այն, ինչ Քույր Ուայթը անվանում է միջնաբերդ: Միջնաբերդը սրբաբանի Սրբոց Սուրբն է, որը բաժանված է երկու հիմնական բաժինների: Գավիթը մարմինն է, կամ ստորին բնությունը, և գավիթ մուտք գործելու, կամ նաև արյունը Սուրբ Տեղ փոխադրելու համար պահանջվում էր անցնել վարագույրի կամ քողի միջով: Գավիթը սահմանափակված է վարագույրներով:

Նոր և կենդանի ճանապարհով, որը Նա մեզ համար նվիրագործեց վարագույրի միջով, այսինքն՝ Իր մարմնի: Եբրայեցիներ 10:20:

Սրբաբանը բաժանված է երկու մասի՝ գավիթի և սրբաբանի: Սրբաբանն իր հերթին բաժանված է երկու մասի, ինչպես և բարձրագույն բնությունը: Բարձրագույն բնությունը բաժանվում է երկու ոլորտների: Այդ ոլորտներից մեկը ներկայացվում է որպես Սուրբ Վայրը, իսկ մյուսը՝ Սրբության Սրբոցը: Սուրբ Վայրը ներկայացնում է այն մտավոր գործունեությունները, որոնք անհրաժեշտ են, որպեսզի մարդկությունը գործի, սակայն Սրբության Սրբոցը այն ոլորտն է, որտեղ Աստված և մարդը հանդիպում են: Սրբության Սրբոցը Աստծո գահասրահն է, և դարձի եկածները Քրիստոսի հետ նստած են երկնավոր տեղերում:

Եվ մեզ էլ Նրա հետ հարություն տվեց և միասին նստեցրեց երկնային տեղերում՝ Քրիստոս Հիսուսով: Եփեսացիներին 2:6:

Այս համարը վերցված է մի հատվածից, որտեղ դրանից մի քանի համար առաջ, սակայն միանգամայն նույն մտքի ընթացքի մեջ, Հիսուսը նստած է երկնային վայրերում, ինչպես և Իր ժողովուրդը:

Որը նա գործադրեց Քրիստոսի մեջ, երբ նրան հարություն տվեց մեռելներից և նրան նստեցրեց Իր աջ կողմում՝ երկնային վայրերում: Եփեսացիներին 1:20.

Քրիստոսը և Նրա ժողովուրդը միասին նստած են Սրբությունների Սրբությունում: Քրիստոսը հարություն առավ և ապա նստեց երկնային վայրերում, և Նրա ժողովուրդը բարձրացվեց ու նստեցվեց Սրբությունների Սրբության գահասենյակում: Պողոսը նշում է, որ վեցերորդ խոսքում բարձրացվածները նախորդ խոսքում մեղքից հարություն առածներն են:

Երբ մենք մեռած էինք մեղքերի մեջ, կենդանացրեց մեզ Քրիստոսի հետ միասին (շնորհքով եք փրկված), և մեզ Նրա հետ միասին հարություն տվեց ու նստեցրեց երկնային տեղերում՝ Քրիստոս Հիսուսով: Եփեսացիներին 1:5, 6.

Եփեսացիներին ուղղված թղթից այս հատվածի կատարյալ իրականացումը Հայտնության գրքի տասնմեկերորդ գլխի երկու վկաներն են՝ նրանք, ովքեր հարություն են առնում և ապա որպես դոկտոր բարձրացվում են երկինք, բայց նաև՝ երկնավոր տեղերում նստեցվելու համար: Սրբությունների Սրբությունում երկու վկաները մարդկությունն են ներկայացնում Աստծո իսկ ներկայության մեջ, և այնտեղ նստած լինելու նրանց արդարացումը այն նշանն է, որ նրանցից յուրաքանչյուրը կրում է: Այդ նշանը Աստծո կնիքն է, և Աստծո կնիքը նշանակում է, որ մարդը մեկ է դարձել աստվածայինի հետ, և այդ կնիքը ներկայացված է այն փաստով, որ Մխիթարիչը, որ Սուրբ Հոգին է, բնակվում է «նրանց» բարձր բնության Սրբությունների Սրբությունում: Սրբությունների Սրբությունը Աստծո գահասրահն է, որտեղ աստվածայինն ու մարդկայինը միավորված են, և այն ներկայացնում է մարդկային տաճարը, որի բարձր բնությունը ներառում է մի Սրբությունների Սրբություն, որտեղ և՛ աստվածայնությունը, և՛ մարդկությունը միասին նստած են:

«Մխիթարիչի» հեղումը հարյուր քառասունչորս հազարի կնքումն է, և այն նշանավորում է փոփոխություն փրկության պատմության մեջ, որովհետև այդ ժամանակ եկեղեցին մարտնչող եկեղեցուց դառնում է հաղթական եկեղեցի: Այդ ժամանակ այն հարյուր քառասունչորս հազարի լաոդիկեական շարժումից փոխվում է հարյուր քառասունչորս հազարի փիլադելփիական շարժման: Այդ ժամանակ այն յոթերորդ եկեղեցու փորձառությունից անցնում է վեցերորդ եկեղեցու փորձառությանը, իսկ վեցերորդ եկեղեցին միլլերիտներն էին: Փիլադելփիայի վեցերորդ եկեղեցու մարգարեական բնութագրիչներից մեկը, ինչպես այն իրականացավ միլլերիտական շարժման միջոցով, այն է, որ այն երբեք եկեղեցի չէր: Այն մինչև 1856 թվականը միայն շարժում էր, երբ Ուայթերից երկուսն էլ այդ շարժումը բնորոշեցին որպես լաոդիկեական: Յոթ տարի անց կազմավորվեց իրավական եկեղեցին:

Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ փրկագործական փոփոխությունը նախատիպավորվեց Հոգեգալստի ժամանակ տեղի ունեցած փրկագործական փոփոխությամբ, որը

նշանավորեց Քրիստոսի՝ որպես Քահանայապետի, պաշտոնի ստանձնումը:

«Հոգեգալստյան հեղումը Երկնքի հաղորդումն էր այն մասին, որ Փրկչի գահակալության սկիզբը կատարված էր: Իր խոստման համաձայն՝ Նա երկնքից ուղարկել էր Սուրբ Հոգին Իր հետևորդներին՝ որպես նշան այն բանի, որ Ինքը, որպես քահանա և թագավոր, ստացել էր ամբողջ իշխանությունը երկնքում և երկրի վրա, և Իր ժողովրդի վրա Օծյալն էր»: Գործք Առաքելոց, 38:

Երբ Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ վերջին անձրևը առանց չափի թափվի հարյուր քառասունչորս հազարի վրա, դա կլինի «Երկնքի հաղորդակցությունը», որ զինվորական եկեղեցին ավարտվել է, և հաղթական եկեղեցին հասել է: Վերին սրբարանում Քրիստոսի գահակալությունը Հոգեգալստին նախատիպում է Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ հարյուր քառասունչորս հազարի օծությունը:

«Հոգեգալստյան» հեղումը, որը վկայում էր, թե Քրիստոսը Օծյալն էր, ներկայացնում էր Նրա օծումը երկնքում կատարված սկզբնական արարողության ընթացքում, սակայն Նա նաև օծվել էր Իր մկրտության ժամանակ: Նրա մկրտությունից (9/11) մինչև Հոգեգալստ (կիրակնօրյա օրենքը) ընկած ժամանակահատվածը նույնպես կրկին ներկայացվում է Իր մկրտությունից երեքուկես տարի անց՝ Նրա իրական մահով, թաղմամբ և հարությամբ (առաջին պտուղների տոնը): Ուստի 9/11-ը ներկայացված է թե՛ Նրա մկրտության ժամանակ, թե՛ նաև Նրա հարության ժամանակ: Նրա խորհրդանշական հարությունը և Նրա բառացի հարությունը նշանավորում են երկու մարգարեական գծերի սկիզբը, որոնցից յուրաքանչյուրն ավարտվում է Հոգեգալստով: Երկու պատմություններն էլ սկսվում են առաջին պտուղների ընծայի հարությամբ:

Սակայն այժմ Քրիստոսը հարություն է առել մեռելներից և դարձել է ննջեցյալների երախայրիքը: Որովհետև ինչպես մարդու միջոցով եկավ մահը, այնպես էլ մարդու միջոցով՝ մեռելների հարությունը: Քանի որ ինչպես Ադամում բոլորը մեռնում են, այնպես էլ Քրիստոսում բոլորը պիտի կենդանացվեն: Բայց յուրաքանչյուրն իր կարգով. նախ՝ Քրիստոսը՝ որպես երախայրիք, ապա՝ Քրիստոսին պատկանողները՝ Նրա գալստյան ժամանակ: Ա Կորնթացիներ 15:20-23.

Քրիստոսը Իր հարությամբ առաջին պտղի ընծան է, որը նշանավորում է «Հոգեգալստյան եղանակի» սկիզբը, և այդ եղանակն ավարտվում է Հոգեգալստյան առաջին պտղի ընծայով: Քրիստոսի հարությունը գարին է, իսկ ցորենը նրանք են, ովքեր «այնուհետև» «Քրիստոսին են Նրա գալստյան ժամանակ»: Նրանք, ովքեր Քրիստոսի հարության «այնուհետև»-ն են, «Քրիստոսին են Նրա գալստյան ժամանակ», և այսպիսով ներկայացնում են աշխարհի վախճանին հավատարիմ հոգիների վերջնական հավաքումը, ինչպես որ ներկայացված է այն երեք հազար հոգիներով, որոնք հավաքվեցին Հոգեգալստյան ժամանակ:

Այս համարը նաև հարության մասին խոսում է մահվան տեսանկյունից: Մահը սկսվեց Ադամով և տարածվում է բոլոր մարդկանց վրա, սակայն դա տեղի է ունենում «կարգով»: Գործք առաքելոց գրքում Պետրոսը արձանագրում է, որ երբ Հովելի գիրքն այն ժամանակ կատարվում էր, մարդիկ պիտի իրենց մեղքերը նախապես ուղարկեին

դատաստանի, որպեսզի դրանք ջնջվեին, երբ մխիթարության ժամանակները գային Մխիթարիչի ներկայությունից: Քրիստոսը այն ժամանակ դատաստանի գրքերին չէր նայում՝ մեղքը ջնջելու համար, որովհետև դատաստանը դեռ ավելի քան հազար ութ հարյուր տարի ապագայում էր:

«ամեն մարդ իր կարգով» արտահայտությանը հղումը սկսվում է Ադամից, և այսպիսով նույնացնում է մեռյալների դատաստանը՝ Ադամից սկսած և առաջ մինչև զոլության ժամանակների գալը: Երբ վերջին անձրևը գալիս է, դատաստանը մեռյալներից անցնում է դեպի ողջերը: Այն ժամանակահատվածում, որ ներկայացված է այդ համարով (Քրիստոսի հարությունից մինչև Պենտեկոստեն), գարու երախայրիքներից մինչև ցորենի երախայրիքները, անձրևը տեղում է ողջերի դատաստանի ընթացքում, և մինչ անձրևը տեղում է, անձրևով ներկայացված պատգամը ցորենը բաժանում է որոմներից: Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ, որը Պենտեկոստեն է, ցորենն այլևս խառնված չէ որոմների հետ, և ցորենի երախայրիքների ընծան՝ երկու շարժական հացերը, վեր է բարձրացվում: Մաքրման ընթացքը՝ 9/11-ից մինչև կիրակնօրյա օրենքը, ներկայացված է նաև Մաղաքիա 3-ում, երբ Ուխտի Պատգամաբերը մաքրում է և նաև գտում Ղևտացիներին, և Նա դա անում է «կրակով»: «Կրակը» մի պատգամի խորհրդանիշ է, ինչպես ներկայացված է Պենտեկոստեի հրեղեն լեզուներով: Քննության առնված պատմության մեջ երկու դասերի բաժանումը, որը առաջ է բերում հարյուր քառասունչորս հազարը, որոնք Պենտեկոստեի երախայրիքներով ներկայացված երկու շարժական հացերն են, պետք է լիովին թխված լինեին, որովհետև դրանք միակ ընծան էին, որ իրենց մեջ ներառում էին մեղքի մի խորհրդանիշ:

Այդ երկու տատանվող հացերը խմորով էին, իսկ խմորը մեղքի խորհրդանիշն է: Այդ խմորը ոչնչացվում էր վառարանի կրակի մեջ, ինչպես ներկայացված է Ուխտի Պատգամաբերի գտողի կրակով: Եսային, քսանյոթերորդ գլխում, մատնանշում է մի բանավեճ, որ սկսվում է 9/11-ին, որը նա անվանում է «արևելյան քամու օրը»: Այդ հատվածը սովորեցնում է, որ հենց բանավեճի միջոցով են Իսրայելի մեղքերը քավվում: «Բանավեճը» ճշմարիտ վերջին անձրևի պատգամի և գոյություն ունեցող բոլոր մյուս կեղծ վերջին անձրևի պատգամների միջև է: Պատգամը «կրակ» է, և «կրակն» է այն, ինչ Ուխտի Պատգամաբերն օգտագործում է մաքրելու և սրբելու համար: Վերջին անձրևի պատգամի շուրջ բանավեճը հեռացնում է խմորը Պենտեկոստեական առաջին պտուղների ցորենի ընծայից, որ բարձրացվում է Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ: Հարյուր քառասունչորս հազարը Պենտեկոստեական առաջին պտուղների ցորենի ընծան են, որոնք հաղթահարում են Նրա արյան արդարացմամբ և իրենց վկայության սրբագործմամբ, որովհետև թեև սրբագործողը Բանն է, այն սրբագործում է միայն այն ժամանակ, երբ Բանը փոխանցվում է որպես պատգամ: Պատգամի ներկայացումը հնարավորություն է տալիս հարյուր քառասունչորս հազարին ապրելու, իսկ վերջին անձրևի կեղծ պատգամի ներկայացումը մահ է առաջ բերում:

Եվ նրանք հաղթեցին նրան Գառան արյամբ և իրենց վկայության խոսքով, և իրենց կյանքը չսիրեցին մինչև իսկ մահ: Հայտնություն 12:11.

Հարյուր քառասունչորս հազարը հետևում են Քրիստոսին հաղթահարելու մեջ, ինչպես Նա հաղթահարեց, որովհետև մարգարեաբար նրանք հետևում են Քրիստոսին:

Սրանք են նրանք, որ կանանց հետ չպղծվեցին, որովհետև կույսեր են: Սրանք են նրանք, որ գնում են Գառի ետևից, ուր էլ որ Նա գնա: Սրանք են փրկագնվածները մարդկանց միջից՝ որպես երախայրիք Աստծուն և Գառին: Հայտնություն 14:4:

Այստեղ, Հայտնություն տասնչորսերորդ գլխի չորրորդ համարում, հարյուր քառասունչորս հազարը բնորոշվում են որպես «առաջին պտուղներ»: Նրանք նաև բնորոշվում են որպես «կույսեր», և ներշնչանքը մեզ տեղեկացրել է, որ Մատթեոս քսանհինգերորդ գլխի տասը կույսերի առակը պատկերում է աղվենտիստ ժողովրդի փորձառությունը: Նրանք ոչ միայն «կույսեր» են, այլև «կանանցով չպղծված», որովհետև այն փորձության և բաժանման ընթացքը, որով կազմավորվեցին հարյուր քառասունչորս հազարը, տարբերություն դրեց հարյուր քառասունչորս հազարի և «բոլոր» կեղծ կրոնների միջև: «Սրանք» հետևում են Գառին, ուր էլ որ Նա գնա, և որպես առաջին պտուղների ընծաներ՝ նրանք պետք է հետևեն Քրիստոսին Նրա մահվան, թաղման և հարության մեջ:

Հայտնության գրքի տասնմեկերորդ գլխի տասնմեկերորդ համարում այն երկու վկաները, որոնք պետք է բարձրացվեն որպես դրոշ, նախ սպանվում են, ապա երեք ու կես օրից հարություն են առնում որպես առաջին պտղի ընծա, ինչպես Քրիստոսը: Առաջին պտղի այն ընծան, որը եղել է և է Քրիստոսը, ներառում էր ուխտի արյան հեղումը՝ փրկագնելու համար նրանց, ովքեր սնանկացել էին Լառդիկեական փորձառությամբ: Մի համարում (չորրորդ համարում), հակիրճ շարադրվում է մարգարեական լույսի այդ տարբեր գծերի ամբողջ այս ամփոփումը, որոնք կապված են հարյուր քառասունչորս հազարի հետ: Եվ դա ներկայացվում է Հայտնություն 144-ում Պաղմոնիի ձեռքով՝ հրաշալի Թվարկողի: Սուրբ Գրքում կրկնապատկումը ներկայացնում է վերջին անձրևի պատմությունը, իսկ վերջին անձրևն այն է և այն ժամանակն է, երբ Մխիթարիչը թափվում է Աստծու ժողովրդի վրա:

Որքան գեղեցիկ են լեռների վրա բարի լուր բերողի ոտքերը, որ խաղաղություն է հռչակում, որ բարի լուր է բերում բարիքի մասին, որ փրկություն է հռչակում, որ ասում է Միոնին. «Քո Աստվածը թագավորում է»: Քո պահապանները պիտի բարձրացնեն ձայնը, միաձայն պիտի երգեն, որովհետև նրանք աչք առ աչք պիտի տեսնեն, երբ Տերը վերստին վերադարձնի Միոնը: Ցնծությամբ պոռթկացե՛ք, միասին երգեցե՛ք, ո՛վ Երուսաղեմի ավերակ վայրեր, որովհետև Տերը մխիթարել է Իր ժողովրդին, փրկագնել է Երուսաղեմը: Տերը մերկացրել է Իր սուրբ բազուկը բոլոր ազգերի աչքի առաջ, և երկրի բոլոր ծայրերը պիտի տեսնեն մեր Աստծու փրկությունը: Հեռացե՛ք, հեռացե՛ք, դուրս եկե՛ք այնտեղից, անմաքուր բանի մի՛ դիպչեք, դուրս եկե՛ք նրա միջից, մաքու՛ր եղեք, դուք, որ կրում եք Տիրոջ անոթները: Եսայիա 52:7-11.

Միոն H6726-ը նույնն է, ինչ H6725-ը, որը նշանակում է «ակնառու լինելու զգացում, հուշարձանային կամ առաջնորդող սյուն՝ նշան, վերնագիր, ճանապարհի նշան»: Միոնը հարյուր քառասունչորս հազարի դրոշի խորհրդանիշն է, և այդ հատվածում նրանք

արդեն ստացել են վերջին անձրևը, որովհետև արդեն հրապարակել և ներկայացրել են խաղաղության բարի լուրերը: Այդ իրողությանը նույնքան հստակորեն հատուկ է նաև այն, որ նրանք տեսնում են «աչք առ աչք», ինչը ներկայացնում է Պենտեկոստի ժամանակ եղած աշակերտներին, որովհետև Պենտեկոստին նախորդող տասը օրերը ներկայացնում են միավորման ժամանակաշրջան: Տերը «ունեցել է» (ներկայացնելով անցյալ ժամանակը), արդեն իսկ կատարել է երեք բան նրանց համար, ովքեր բարի լուրեր են բերում: Նա «մխիթարել է իր ժողովրդին», «փրկագնել է Երուսաղեմը» և «ներկացրել է իր սուրբ բազուկը բոլոր ազգերի աչքերի առաջ»:

Նա սեպտեմբերի 11-ին «մխիթարեց» Իր ժողովրդին՝ նշանավորելով Մաղաքիա գրքի երրորդ գլխի փորձության գործընթացի սկիզբը, որն ավարտվում է կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ, երբ Նա բարձրացնում է առաջին պտուղների ընծաների դրոշը, ինչպես ներկայացված է այն բանում, որ «ի տես ամենայն ազգերի մերկացուցանե իր սուրբ բազուկը»: Նա մխիթարում, փրկագնում և բարձրացնում է հարյուր քառասունչորս հազարը: Սեպտեմբերի 11-ին Նա մխիթարում է և սկսում մաքրման գործընթացը, որի ընթացքում փրկագնում է Իր ժողովրդին և ապա բարձրացնում նրանց որպես դրոշ, կամ, ինչպես ասում է Մաղաքիան, «Յուդայի և Երուսաղեմի ընծան հաճելի լինի»՝ «ինչպես հին օրերում»:

Եվ նա պիտի նստի որպես արծաթը գտող և մաքրող, և պիտի մաքրի Ղևիի որդիներին ու նրանց պիտի գտի ինչպես ոսկին և արծաթը, որպեսզի նրանք Տիրոջը արդարությամբ ընծա մատուցեն: Այն ժամանակ Հուդայի և Երուսաղեմի ընծան հաճելի պիտի լինի Տիրոջը, ինչպես հին օրերում և ինչպես նախորդ տարիներին: Մաղաքիա 3:3, 4.

«Մինչև ե՞րբ»-ի վերաբերյալ մեր դիտարկումները կհանգեցնենք ավարտի հաջորդ հոդվածում:

«Որի հովհարը Նրա ձեռքումն է, և Նա լիովին կմաքրի Իր կալը և Իր ցորենը կհավաքի շտեմարան»: Մատթեոս 3:12: Մա մաքրագործման ժամանակներից մեկն էր: Ճշմարտության խոսքերով մղեղը բաժանվում էր ցորենից: Քանի որ նրանք չափազանց սնապարծ և ինքնարդար էին՝ հանդիմանությունը ընդունելու համար, չափազանց աշխարհասեր՝ խոնարհության կյանք ընդունելու համար, շատերը հեռացան Հիսուսից: Շատերն այսօր էլ նույնն են անում: Հոգիները այսօր քննվում են, ինչպես այն աշակերտները՝ Կափառնայումի ժողովարանում: Երբ ճշմարտությունը հասցվում է սրտին, նրանք տեսնում են, որ իրենց կյանքերը չեն համապատասխանում Աստծո կամքին: Նրանք տեսնում են իրենց մեջ ամբողջական փոփոխության անհրաժեշտությունը, բայց պատրաստ չեն ձեռնարկել ինքնուրացման այդ գործը: Ուստի բարկանում են, երբ իրենց մեղքերը բացահայտվում են: Նրանք վիրավորված հեռանում են, ինչպես աշակերտները թողեցին Հիսուսին՝ տրտնջալով. «Խիստ է այս խոսքը. ո՞վ կարող է այն լսել»: Դարերի Փափազը, 392: